

HEE-project biedt innovatiekansen voor de ggz

In beweging komen en je eigen kracht ontdekken. Dat is de kern van het HEE-project dat inmiddels bij twintig RIBW's en ggz-instellingen draait.

Ook bij de Reinier van Arkel Groep gaan dit najaar enkele groepen van start, waarbij cliënten met ernstige psychische problematiek van lotgenoten leren hoe zij opnieuw de regie over hun eigen leven kunnen nemen.

HEE staat voor herstel, empowerment en ervaringsdeskundigheid. Het is een beproefde methodiek, waarbij ervaringsdeskundigen aan cliënten in de langdurige psychiatrie vertellen hoe zij meer in hun eigen kracht zijn gaan staan. Dit biedt de cliënten een nieuw en uitnodigend perspectief om ook zelf door te groeien. Marie-Louise van der Kruis, divisiedirecteur Zorg en Resocialisatie van de Reinier van Arkel groep – een grote ggz-instelling in Brabant – verwacht veel van deze aanpak.

“De afgelopen jaren hebben we gewerkt met Rehabilitatie '92. Dat is een methodiek waarmee hulpverleners cliënten leren leven met hun handicap en stimuleren in hun ontwikkeling. Met HEE willen we nu een stap verder zetten. Cliënten hebben hierbij namelijk zelf een leidende rol op weg naar hun herstel. Bovendien is hierbij niet de handicap het uitgangspunt, maar hun dagelijks leven.”

Benoemt u daarmee meteen de kracht van HEE?

“Met deze aanpak wordt een beroep gedaan op de intrinsieke kracht van cliënten, zodat zij uit hun rol van de afhankelijke cliënt komen. Dat vind ik heel sterk. Ook al zijn cliënten in sommige perioden van hun leven afhankelijk van zorg en behandeling, dat wil nog niet zeggen dat zij als mens afhankelijk zijn.”

Hoe ondersteunen jullie dit proces?

“In april is er een stuurgroep geformeerd die uit meer dan de helft uit cliënten bestaat. Deze groep wordt begeleid vanuit het Trimbos-instituut, dat een landelijk onderzoek uitvoert naar de effecten van de HEE-methodiek. Dit najaar komen er vier voorlichtingsbijeenkomsten waar ervaringsdeskundigen informatie bieden over HEE om cliënten te werven voor de herstelwerkgroepen. Daarnaast beleggen we ook studiedagen voor cliënten en hulpverleners, en enkele workshops ‘Verhalen maken en presenteren’.”

Hulpverleners zonder cliënten afhankelijk te maken; vraagt dat om een cultuuromslag in de ggz?

“Dat denk ik zeker. Eigenlijk zie ik HEE meer als een visie dan als een methodiek. Als hulpverleningsorganisatie moet je erin geloven dat herstel op deze manier mogelijk is. Niet alle

behandelaren omarmen deze aanpak. Sommigen hebben er zelfs grote bedenkingen bij, omdat zij bang zijn dat cliënten hiermee worden overvraagd.”

Zit daar wat in?

“Nee, dat denk ik niet. Je kunt je pas ontwikkelen als je op zoek gaat naar je volgende grens. Soms zullen cliënten daar net overheen gaan, maar dat is geen ramp. Integendeel, daar kunnen zij – net als iedereen – juist aan doorgroeien. En in de herstelwerkgroepen kunnen zij juist deze ervaringen met elkaar delen. Kortom, HEE biedt voor alle cliënten steeds opnieuw een wenkend perspectief om net weer een stap verder te zetten.”

HEE is ontstaan, omdat de langdurige psychiatrie cliënten juist afhankelijk maakt en zo hun herstel belemmert. Wat kun je als ggz-instelling met zulke fundamentele kritiek?

“Ondanks alle kritiek wordt het HEE-project binnen de bestaande hulpverlening opgezet om van daar uit vernieuwingen tot stand te brengen. Daar ben ik heel blij mee. Zodra je de herstelvisie uitsluitend ziet als tegenreactie op wat er nu in de psychiatrie gebeurt, komen partijen tegenover elkaar te staan en verkleint de kans dat je elkaar bereikt. Het gaat erom dat er meer gelijkwaardigheid ontstaat, zodat er in de hulpverlening meer dialoog ontstaat en cliënten in staat zijn om aan te geven wat zij wel en niet willen.”

Tot slot, hoe zou GGZ Nederland alle lidinstellingen die meedoen aan het HEE-project kunnen ondersteunen?

“Ik vind het heel goed dat in het recente visiedocument over de langdurige zorg de herstelvisie expliciet wordt genoemd. Daarnaast zou GGZ Nederland met Zorgverzekeraars Nederland in gesprek kunnen over de financiering van herstel. Nu worden deze trajecten namelijk nog niet betaald door de zorgverzekeraars. Het zou mooi zijn als GGZ Nederland dat bij verzekeraars op de agenda krijgt!”